

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Szrodę dnia 15 Października v. s. 1830 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 7 października.

Dnia 2 terażniejszego października, w dniu pamiętnym n a y w y ż s z e g o, przed trzema laty, mianowania JEHO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI NASTĘPCY WIELKIEGO XIAŻĘCIA ALEXANDRA NIKOLAJEWICZA, Atamanem wszystkich Woysk Kozackich, podobno się NAYJAŚNIEYSZEMU CESARZOWI JEGOMOŚCI, okazać nowy dowód MONARSZYCH względów, ku walecznemu Woysku Dońskiemu, tudzież Oycowskię pieczołowitości około większego utrwalenia jego pomysłności.—Przez ukaz do P.Zarządzającego Głównym Sztabem JEHO CESARSKIEJ MOŚCI, Jenerał Adjutanta Hrabiego Czernyszewa wydany, n a y m i ło ś c i w i e y rozkazano złożyć nietykalny kapitał wspomżenia, dla czynienia wszystkim Sztab-s-i Ober-Oficerom Kozackiego Woyska Dońskiego, przy wychodzeniu ich na służbę polową, jednorazowie roczney płacy, bez policzenia na rachunek.

Spieszmy udzielić czytelnikom naszym ten ukaz:

Do Zarządzającego Głównym Sztabem Moim Jenerala-Adjutanta Hrabiego Czernyszewa.

Na oznamionowanie szczególnęj uprzejmości MOJEJ ku zasługom Woyska Dońskiego; pragnąc naybardziej ustalić byt dobry jego Sztab-s-i Ober-Oficerów, uznałem za dobrą, nie czekając na utwierdzenie ogólnego postanowienia względem urzędzenia tego Woyska, teraz natychmiast przywieść do wykonania projekt, względem pomocy wychodzącym na służbę Sztab-s-i Ober-Oficerom, i na skutek tego, zgodnie z utwierdzonem przeze MNIE przełożeniem Waszém, n a y m i ło ś c i w i e y Rozkazujemy:

1) Niedostające do liczby 750 t. rubli, mających stać kapitał nietykalny wspomżenia do 140 t. rubli, zapożyczyć z kapitału Budowniczego, z powrotem w swoim czasie z summy, oczekiwanej, po zaspokojeniu dawniejszych pretensy Woyska Dońskiego, z Kommissyi umorzenia długów.

2) Procenta tego kapitału i 51,311 rubli, podług projektu Woyskowego Urzędzenia, corocznie odliczane z wydawanych ze Skarbu Woysku summ na płacę i za prowiant, mają stać nieustający dochód kapitału wspomżenia.

3) Z tego dochodu wszystkim wychodzącym na służbę z półkami, rotami artylleryyskimi i komendami, w czasie pokoju i wojny, Sztab-s-i Ober-Oficerom, czynić jednorazowie wypłatę roczney płacy, podług właściwego każdemu wyznaczenia, bez uzyskania na powrót.

4) Wypłatę tego wspomżenia zacząć od 1go stycznia 1831 roku i skutecznie ściśle na zasadzie prawideł, przepisanych w projekcie Urzędzenia Woyska.

Wkładam na W Pana uczynić około tego należyte rozporządzenie.

Na autentyku własną JEHO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano: NIKOLAJ.

Moskwa 2 październik 1830 r.

Wiadomość Urzędowa o wszystkich ile w Moskwie, zachorowało, wyzdrowiało i umarło, a zatem pozostało chorych na cholera, albo tak sup-

ponowaną chorobę od samego iey okazania się, t. j. od dnia 16 do 29 septembra 1830.

W częściach miasta.	Zachorowało.		Wyzdrowiało.		Umarło.		Zatem pozostało chorych.	
	Mężczy.	Kobiet.	Mężczy.	Kobiet.	Mężczy.	Kobiet.	Mężczy.	Kobiet.
Horodzkij	25	10	4	—	9	4	12	6
Piatnickij	21	7	—	—	10	4	11	3
Serpuchowskij	5	1	—	1	3	—	2	—
Jakimańskij	5	2	1	—	2	1	2	1
Twerskij	24	19	2	—	7	8	15	11
Preczysteńskij	2	3	—	1	1	1	1	1
Arbacz	5	3	2	2	2	1	1	—
Chomowniczewskij	2	—	—	—	1	—	1	—
Nowickij	—	—	—	—	—	—	—	—
Preśnińskij	—	1	—	—	—	—	—	1
Miaśnickij	12	6	—	—	4	1	8	5
Jauzskij	18	7	1	—	5	3	12	4
Sreteńskij	4	5	1	—	2	2	1	3
Suszcowski	1	2	—	—	—	—	1	2
Mieszczanśkij	2	3	—	1	1	—	1	2
Basmanney	—	—	—	—	—	—	—	—
Tahaj	7	5	—	1	3	1	4	3
Rohozskij	5	4	—	1	—	—	5	3
Lefertowski	—	—	—	—	—	—	—	—
Pokrowskij	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogół	138	78	11	7	50	26	77	45

Prócz Moskwy w guberniach: moskiewskiej, twerskiej, nowgorodzkij, chorych na Cholera nie ma. (G. S. P.)

— Minister spraw wewnętrznych, Jenerał Adjutant Hrabia Zakrewski ogłasza, iż choroba epidemiczna cholera w mieście gubernialnem Penzie ustała; zatem 26 septembra okordonowanie tego miasta, zostało podniesione, z zachowaniem niektórych ostrożności, i miasto znajduje się w stanie pożądanym.

— Podług wiadomości z Rybińska, od dnia 21 do 27 septembra zachorowało 80 osób; z liczby tych (i dawniej znajdujących się w szpitalu 44 osób) wyzdrowiało 46, umarło 23; zatem pozostało 55 osób — W Jarosławiu, od dnia 22 do 29 zachorowało 23 osób (dawniej było chorych 18); wyzdrowiało 10; umarło 12; pozostało chorych 19 osób.

— W mieście Kostromie do 20 septembra było chorych 25; do 27go zachorowało 96; z liczby tej wyzdrowiało 28; umarło 13; pozostało chorych 70. W miastach i powiatach było chorych 9; zachorowało 64; wyzdrowiało 12; umarło 25; pozostało chorych 36. (P. P.)

— Przybyli do St-Petersburga: D. 1 października: z Moskwy: podskarbi kapituły orderow rosyjskich J. P. Kryżanowski; d. 5 z Wiborga, komendant helsingforski J. M. Suthof 1szy; d. 4 wyjechał do Białego-Stoku, Dowódca 2giej brygady dywizyi gward. kawaler. korpusu odwodowego woysk zostających pod Naczelnictwem JEHO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWICZA, J. M. Pęcherzewski 1szy. (R. I.)

KRÓLEWSTWO POLSKIE.
Warszawa dnia 16 października.
NAYJAŚNIEYSZY CESARZ i KRÓL Jmć raczył naye-

łaskawie upoważnić osoby poniżej wyrażone, do noszenia ozdób orderowych, udzielonych im przez N. Króla Jmci Pruskiego, z powodu świeżo zawartej Konwencji z Prussami, względem nabycia dóbr i funduszów przez bank i instytutu Pruskie w Królestwie Polskiem posiadanych. JO. Xiecia *Druckiego-Lubeckiego*, Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, orderu Orła Czerwonego klasy Iszey z brylantami.

JW. Hr. *Jelskiego*, Radcę Stanu, Prezesa Banku Królestwa Polskiego, orderu Orła Czerwonego klasy IIgiey z gwiazdą.

Referendarzy Stanu Nadzwyczajnych: *Sienickiego*, *Bobrowskiego*, *Głuszyńskiego* i *Minasowicza*, tegoż orderu klasy IIIgiey.

Urzędników w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu: *Alexan. Thisa*, Tytusa *Potockiego*, Kamerjunkturów Dworu Królewsko-Polskiego, tudzież *Adama Bagniewskiego*, Adjunkta Banku Polskiego, tegoż orderu klasy IVtey.

— Oprócz powyżej wyrażonych ozdób, N. Król Jmci Pruski udarować raczył tabakierą, ozdobioną portretem Swym, JW. Hr. *Jelskiego*, Radcę Stanu, Prezesa Banku Polskiego; tabakierą z brylantami JP. *Bouquet*, Urzędnika w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu; pierścieniem brylantowym JP. *Zaiączkowskiego*, rachmistrza Banku Polskiego.

— Hrabia *Orłow* Jenerał-Adjutant J. C. K. Mości, z *Wiednia* przejeżdżał przez *Warszawę*.

— Hrabia *Skarbek*, Referendarz Stanu, wiechał do *Petersburga*.

— W gmachach rządowych na Solcu, gdzie są tokarnie, świdrują teraz ziemię na studnie artezyjskie. W głębokości 348 stóp znaleziono ziemię czarną i białą, podobną do czekolady i sera, która, będąc miękką, natychmiast twardnieje, zostając na wolném powietrzu. Możemy ta ziemia zdadną była do wyrabiania rozmaitych naczyń, służących do wygody i ozdoby.

— Publiczność warszawska uyrzała na gmachu Bankowym nowo ukończonym chronotermometr, wynaleziony i zrobiony przez W. Filipa *de Girard*, naczelnego Inżyniera Królewsko-Polskiego Korpusu Górnictwa.

— W tych dniach w Sądzie Appellacyjnym odbywa się sprawa Hrabów *Męcińskich* dopominających się wydania brylantów, złota i różnych kosztowności, które przed więcej, niż sto laty, miały być oddane do schowania Xiećm *Paulinom* na *Jasney Górze* *Częstochowskiej*. Kosztowności te były przez *Rakoczich* dane w zastaw za 160,000 dukatów.

— *Kuryer Polski* donosi, iż słysząc, że *Panna Żuczowska* pozostanie przy Teatrze *Lwowskim*. (G. W.)

— 100 zł. p. nagrody temu, kto poda pewny i niezawodny sposób wygubienia obrzydliwego owadu z rodzaju karaluków, persakami, laponczykami (blatta laponica) niewłaściwie francuzami, prusakami i t. p. u nas zwanego, który z ciepłych krajów do naszego przed kilkunastu laty przyniesiony, zbyt mnożny, nie tylko od domu do domu, ale i ode wsi do wsi wędrujący, oprócz nieczystości w kuchni, potrawach i chlebie, ludzi śpiących kąsa do krwi. Warunek jest ten: aby podany sposób wygubienia tych stworzeń (oprócz znanego dotąd wymrażania, jednem tylko domowi lub izbie i to tylko na jedną zimę skutecznego) był powszechny, zdrowiu ludzkiemu nieszkodliwy i przez czas i władzę za skuteczny uznany. Wówczas wynalazca odbierze powyższą nagrodę w biurze W. Kommissarza Obwodu w Łomży. (Kor. W.)

GALICJA i LODOMERYA.
Lwów dnia 6 października.
(z Gazety Warszawskiej).

Ces. Król. Rząd krajowy ogłosił następujący reskrypt N. Pana, Sejm zwołujący:

My *Franciszek I.*, z Bożej łaski Cesarz austriacki, Król Jerozolimski, Węgierski, Czeski,

Lombardy i Wenecyi, Dalmacyi, Krocacyi, Sławonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Arcy-Xiażę Austriacki, Xiażę Lotaryński, Salchurski, Styryjski, Karyntyi, Karnioli, wyższego i niższego Szląska; Wielki Xiażę Siedmiogrodzki, Margrabia Morawski, nxiążęcony Hrabia Habsburski i Tyrolski i t. d., i t. d., i t. d.

Wszem wobec i każdemu zosobna, wiernym Nam miłym i w powszechności wszystkim poddanym ze Stanu Pałatów, Magnatów, Rycerstwa i Mieszczan w Naszych Królestwach Galicyi i Lodomeryi wraz z Bukowiną, oświadczamy łaskę Naszą Cesarsko-Królewską i tymże ninieyszem nayłaskawie oznajmujemy, że z ważnych, dobra pospolitego tyczących się powodów, skłoniłmy się zwołać Sejm powszechny w tych Królestwach i takowy na dzień 18 peździernika r. b. przeznaczamy.

Aby więc ten Sejm, w należytem postępowaniu ku pożądanemu wzrostowi tak tych Królestw, jako też powszechnego dobra, mógł zmierzać i osiągnąć cel i koniec zamierzony; przeto wiernym Nam i nayposłuszniejszym Stanom Królestw Galicyi i Lodomeryi, tudzież Bukowiny, wsłēm w obec i każdemu zosobna nayłaskawie i nieodzownie, nakazujemy, by na dzień wyżej oznaczony, a to w wieczór we *Lwowie* znajdowali się, a potem w dniu następującym zrana, w miejscu, przez Nasze Prezydium krajowe rzeczonych Królestw, wyznaczyć się mającym, pewnie i nieochybnie zebrali się, tamże propozycje Seymowe, i co Naszēm imieniem przełożyć zlecimy, z nayuniżeńszēm posłuszeństwem wysłuchali, a przyjąwszy to wszystko do wiernych sere swoich, takowe powzięli postanowienie, iakiego Nasze, oraz w powszechności Królestw Galicyi i Lodomeryi wraz z Bukowiną, i ich własne potrzeby wymagają, i iakieby odpowiedziało Naszemu nayłaskawszemu zaufaniu, którego ninieyszem nowy dowód Stanom daliśmy.

A chociażby niektórzy z wiernych Nam nayposłuszniejszych Członków Stanowych, dla ważnych przeszkód stawić się nie mogli, obecni jednak zupełną moc stanowienia mieć mają, a nieobecni równie iak obecni dopełnić to wszystko obowiązani będą.

Nasze zaś Królewskie miasto *Lwów*, stosowną do prawa liczbę osób z dostatecznym pełnomocnictwem na Sejm rzeczony wystać ma.

Dan w naszēm Cesarskiēm głównēm i rezydencyonalnēm mieście *Wiedniu*, dnia 8 miesiąca sierpnia 1830, a panowania Naszego 39 roku.

Franciszek.
(L. S.)

Franciszek Hr. de Saurau,
Naywyższy Kancelarz.

Jan Nepomucen Baron de Geisslern.

Według Jego C. K. Apost. Mości własnego naywyższego rozkazu: *Karol de Widmann*.

W E G R Y.

Presburg 5 października.

N. Pan dał dnia 30 z. m. drugą uctę koronacyjną dla Stanów, w miejskiej sali redutowey, na której znajdowało się dziewięćset osób. Równie iak w zeszłą niedzielę Dostojni Państwo udali się na miejsce zgromadzenia i przechadzali się pomiędzy biesiadnikami, siedzącymi przy długich stołach, przy których, szród głosu dętych instrumentów, brzmiały okrzyki radości. Hymn, *Boże zachoway Franciszka Cesarza*, musiano kilkakrotnie powtórzyć podczas obiadu, z prawdziwie Cesarskim przepychem urządzonemu.

Od dnia wczorayszego święta korona państwa i inne insignia państwa zostały wystawione dla publiczności w kaplicy prymacyalney.

Wczoray uroczyste obchodzono imieniny N. Cesarza. Za okopami, przy gościńcu prowadzącym do *Tyrnawy*, stały na równinie w czworoboku, cztery bataliony, dwa pułki kirysyerów i artyllerye. W szkodku był rozbity namiot. O godzinie 10 zgromadzili się tamże: Wielki Xiażę Toskański, Arcy-Xiażęta: *Karol*, *Józef* Pałatyn

państwa, Jan, Antoni, Ludwik, Ferdynand i Ma-
zymilian, Arcy-Xiężna Parmy, Xiążę Salerno
i jego małżonka, Xiężna Lukki, Posłowie Mo-
carstw zagranicznych i Stany. Lud tłumnie przy-
był z miasta. Kardynał Xiążę Prymas Węgier-
ski, odprawił nabożeństwo, po którego skończe-
niu Stany udały się do pałacu Prymasowskiego,
gdzie Prymas imieniem ich złożył powinszowa-
nie Monarsze. N. Pan czule podziękował śród
okrzyku zgromadzonych; potem się oddalił. Wie-
czorem był bal dworski, miasto rżęsiło oświe-
cono. (G. IV.)

KRÓLEWSTWO ZJEDNOCZONYCH NIDERLANDOW. Haga d. 5 października.

Król dnia 1go tego miesiąca, wydał rozkaz, do
którego powodem była odpowiedź Stanów-Jene-
ralnych, na dwie przełożone im kwestye; rozkaz
ten jest następującej treści: „Pragnąc przedsię-
wziąć środki, nayprzychylniejsze ku uiszczeniu ży-
czeń Stanów-Jeneralnych, w sposób prędkiej i po-
rządnej, po wysłuchaniu różnych departamentów
ieneralnej administracyi, postanowiliśmy i stano-
wimy: Art. 1. Ustanawia się Kommissya do
ułożenia projektu prawnych rozporządzeń, które
będą potrzebnymi do uczynienia w prawie funda-
mentalnem i umowach, istniejących między dwó-
ma wielkimi Królestwami działami, odmian, ia-
kich wymaga interes powszechny, oraz każdego
w szczególności z pomienionych działów. 2. Kom-
missya ta będzie się składała z P. P. van Pabst tot Bin-
gerden, barona van Kewerberga van Kessel, Bor-
ret, Olislager, członków Rady Stanu; barona van
Lynden van Hemmen, Xiążęcia Chaimai, P. P. Jon-
ge i Nicolai, członka izby pierwszej Stanów-Je-
neralnych; P. P. Huismàn d'Annecroix, Gerlache,
van Crombrugghe, Lehon, Clifford, Donker Cur-
tius van Tienhoven, van Asch van Wyck i Sypkens,
członków drugiej izby. Najstarszy w randze po-
między obecnymi radcami stanu, będzie przydo-
wał. P. Piepers, referendarz pierwszej klasy, i
P. Thysebaert, drugiej klasy rady stanu, będą
przydanymi do tej Kommissyi, do utrzymywania
protokołu. 3. Kommissya będzie powinna zebrać się
bezpośrednio w Hadze i rozpocząć czynności. 4.
Złoży nam ona swoją pracę, w przeciągu czasu iak
naykrótszym, iżbyśmy mogli komunikować pro-
jekt, które potwierdzimy, Stanom - Jeneralnym,
w pierwszych dniach naybliższego ich posiedzenia,
a potem przystąpić iak nayprędzej do zwołania
Stanów prowincjonalnych, stosownie do artyku-
łu 250 prawa fundamentalnego. 5. W ciągu tych
narań, Kommissya nie powinna spuszczać z uwagi
naszego ostatecznego życzenia, iżby przywrze-
nie prawa fundamentalnego wydało skutek, zapewnie-
nie każdemu z wielkich działów Królestwa wszel-
kich iakie można zabezpieczyć, przeciw przewa-
żającemu wpływowi drugiego. Kopie tego roz-
kazu będą posłane ukochanym synom naszym:
Xiążęciu Oranii i Xięciu Fryderykowi Niderlandz-
kiemu, oraz do naczelników różnych departamen-
tów administracyi ieneralnej, i do każdego z człon-
ków Kommissyi, iako też do referendarzy, dla
wiadomości i stosowania się do nich.”

— Posiedzenie nadzwyczajne Stanów iene-
ralnych zostało dnia 2 zamkniętym następującą mo-
wą, mianą w imieniu Króla, przez Ministra spraw
wewnętrznych:

„Mości Panowie! Nadzwyczajna potrzeba u-
trzymania zebranej milicyi narodowej, była po-
budką zwołania tego posiedzenia. Nadto, zaymo-
wało się ono szczególnie roztrząśnieniem dwóch
kwestyi, nader rozciągniętych i ważnych. Król,
zawiadomiony o życzeniu przez W. Panów oświad-
czonem z tej okoliczności, i pragnąc przedsię-
wziąć środki naywłaściwsze do rychłego i w spo-
sób regularny ich ziszczenia, mianował komis-
sya do ułożenia projektu prawnych rozporządzeń,
które będą potrzebnymi do uczynienia w prawie
fundamentalnem i w umowach istniejących mię-
dzy dwoma wielkimi królestwami działami, od-
mian wymaganych przez interes powszechny i

każdego z tych działów. Czas, który upłynie do
następnego W. Panów posiedzenia, zostanie obró-
conym na pracę wspomnianej kommissyi, oraz
poświęconym wzięciu pod rozwagę środków u-
lepszenia skarbu królestwa, i podniesienia kre-
dytu publicznego. Król, ożywiony nayszczersze-
mi chęciami i wsparty sprawiedliwością swojej
sprawy, niczego nie zaniedba do położenia końca
nieszczęściom, uciskającym iedną część królew-
stwa, a nadewszystko, do skutecznego zabezpie-
czenia od nich tych prowincyi, do których za-
burzenie ieszcze nie przenikło. Zanieście, Mości
Panowie! do waszych siedlisk to zapewnienie, o-
raz świadectwo wysokiego zadowolenia, iakiego
w swoich zmartwieniach Król doznał, z okaza-
nych na tém połączeniu się dowodów miłości oy-
czyzny i wierności, tudzież ze spokojności, któ-
ra panowała w czasie waszych obrad. W imie-
niu Króla, i t. d.” (J. d. S. P.)

N I E M O C Y.

Szweryn d. 27 września.

Margrabia Dalmacyi (Sault), poseł nadzwy-
czajny Francyi, miał zaszczyt złożyć J. K. W.
Wielkiemu Xiążęciu, w Doberan, list notyfika-
cyjny Króla Jegomości Francuzów.

— Naznaczono Kommissyą, śledczą w celu
ściśłych badań, względem uczynionych pożarów i
wichrzycieli spokojności publicznej; wiele osób
podejrzanych zostało uwięzionych. Coraz bardziej
się przekonują, iż został uknowany spisek, ce-
lem zrabowania mennicy. (J. d. S. P.)

Karlsruhe dnia 20 września.

Z dnia 17 na 18, w nocy, garnizon cały stał
pod bronią; liczne oddziały przebiegały miasto,
wiele osób zostało uwięzionych. Środki przed-
sięwzięte z okoliczności scen dnia 17, oraz uwię-
zienie iednego niewinnego człowieka dotyla roz-
jątrzyły miejskie obywatelstwo, iż wysłało ono
deputacyą do Wielkiego Xięcia, w celu prosze-
nia go o usunięcie dyrektora policyi, Jenerała
Bruckner. Jenerał ten i Burmistrze podali się
wczora do uwolnienia ze służby. Jenerał Porucz-
nik Schäffer został mianowany tymczasowym dy-
rektorem policyi. (J. d. S. P.)

Drezno dnia 27 września.

J. K. M. i Xiążę Spółregent upoważnili Je-
nerała-Porucznika piechoty, Zeschau, złożyć swo-
ie obowiązki Sekretarza Stanu spraw wojskowych
i Gubernatora rezydencyi drezdeńskiej.

— Panowały zamieszania w miastach: Ge-
ra i Kahla, oraz w Bautzen i wielu innych mia-
steczkach; rychto zostały one uspokojonemi.

— Mówią o blizkiem zwołaniu Stanów Kró-
lestwa Saskiego. (J. d. S. P.)

Brunświk. dnia 29 września.

Xiążę Wilhelm, Brunświck - Oels, wydał
wczora odezwę, przez którą zawiadamia, iż tym-
czasowo objął ster rządu; przyrzeka dołożyć wszel-
kich usiłowań, ku zachowaniu spokojności i po-
rządku szczęśliwie przywróconego, i oświadcza na-
dzieję, iż wszystkie władze krajowe, równie iak
i wierni poddani, dopomogą mu w osiągnięciu
celu, do którego zmierzają życzenia wszystkich
dobrych obywateli.

— Zapewniając, iż Xiążę Karol Brunświcki,
po przyjeździe swoim do Anglii, postanowił rzec
się rządów. (J. d. S. P.)

Od brzegów Menu d. 6 października.

Seym Związku Niemieckiego, będąc zawi-
adomiony o zaburzeniach w krajach związkowych,
postanowił utworzyć korpus odwodowy w Wetz-
lar z 6,000 wojska pruskiego, w Heilbronn z 4,000
Wirtemberczyków, i w Brückenau z 6,000 Ba-
warczyków.

Izba deputowanych Wielkiego Xięstwa He-
skiego postanowiła dnia 20 września prośbę o
przełożenie projektu znoszącego Celibat.

Król Bawarski kazał zaniechać wszelkich przysposobień, czynionych na przyjęcie jego w *Ratyzbonie*; zezwolił tylko na obiad dla tego, aby mógł swobodnie rozmawiać z obywatelami i obywatelkami. Również dla oszczędności kazał oświadczyć cechem, iż przestaje na wypurzeniu ich uczuć, i nie żąda, aby naprzeciw niego wychodziły. (G.W.)

PRUSSY.

Berlin dnia 29 września.

Umieszczone w zagranicznych gazetach wiadomości, i rozprzestrzeniane przez ludzi próżnych i niczego nieświadomych wieści, o wypadkach wewnętrznych i zewnętrznych, pobudziły nas umieścić następujący artykuł, pod nazwaniem: „*Fałszywe pogłoski*.” W każdym zdarzeniu poczytamy sobie za obowiązek zbliżyć się, stawiając naprzeciw nich najsłabszą prawdę.

Fałszywe pogłoski.

1) „Powiadają, że podczas przeglądu wojsk w *Lipsztadzie*, w kilku milicyi batalionach, okazał się duch nieporządku i nieuległości, który w czasie przeglądu wojsk w *Koblentz*, zamienił się w widoczne szemranie i nieposłuszeństwo.” Wiadomość ta zupełnie jest przeciwną prawdzie. Wszystkie bez wyjątku wojska, również odznaczają się wojskową sztywnością, iak swoim prawdziwie wojskowym duchem; czego dowodem są radośne milicyi okrzyki, w czasie wystąpienia półków liniowych, celem przywrócenia naruszonej w kilku miejscach spokojności.

2) *Hamburski Korrespondent bezstronny*, w 176 Nrze, zawiadamiając o wypadkach w *Berlinie*, powiada, iakby dla ostrożności, wieczorem, dnia 17, był w różnych miejscach rozstawiony garnizon, co właśnie było przyczyną zebrania się ludu; że Zwierzchność musiała przyprowadzić artylleryą i zaważyć wszystkie ulice; że Xiążęta Królewicowie przejeżdżali konno po mieście, i t.d.” I tu, iak się okazuje z naszych uprzednich wiadomości, rzecz całą wystawiono w przewrotnym widoku. Zebranie się ludu, skłoniło Zwierzchność postawić kilka czatów i patrolów; o przyprowadzeniu artylleryi nikt ani myślał; reszta nie warta nawet zblizania.

— W gazecie poznańskiej umieszczono następujące ogłoszenie, z dnia 24, tamczesnej najwyższej Zwierzchności miejscowej:

„Wtedy, gdy w tutejszym mieście i w całej prowincyi, powszechna spokojność (trwa) nie naruszona, a nawet nie ma najmniejszej obawy, iżby przez cokolwiek miała być przerwana; w publiczności rozchodzą się wieści, o tłumach ludu i innych zamieszaniach, mogące łatwowiernych wprowadzić w trwogę i przestraszyć.

„Wszystkie wieści takowe zupełnie są bezzasadnemi. Zwierzchność miejscowa zupełnie jest przekonana, iż żadne niebezpieczeństwo nie zagraża spokojnym mieszkańcom prowincyi Poznańskiej; dlatego, w celu ich uspokojenia, pospiesza podać to do powszechnej wiadomości. (G.S.P.)

— Dnia 8 października. —

Feldmarszałek Rosyjski Hrabia Dybicz, bawi tu ciągle. Xiążę Wilhelm, brat królewski, udał się ku Renowi, iako ienerałny gubernator. Pułk 6 naszej piechoty, dostał rozkaz udania się do Poznania. Wojska nasze nad Renem ciągle są powiększane. (Kor. War.)

— Dnia 12 —

Do naszej stolicy przybyli, Jenerał Porucznik i Adjutant CESARZA Jmci Rosyjskiego, Baron *Geismar*, z okolic Nadreńskich. (G.W.)

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 3 października.

Pogłoska o kongressie w *Opawie*, coraz większą nabywa wagę: mówią nawet, iż nasz Monarcha tu przybyć ma z *Presburga* przyszłej soboty. Dnia dzisiejszego, wyjechał spiesznie do *Tury*nu goniec. Poseł nasz przy dworze paryżkim,

hrabia *Appony*, został odwołany. Miejsce jego zająć ma hr. *Fiquelmont*. (Kor. W.)

TURCYA.

Stambuł dnia 10 września.

Listy z *Szumli* donoszą, iż wielki pożar spustoszył to miasto; wiele domów tureckich zgorzało; rząd także utracił nie mało sprzętów wojennych i namiotów. Ogień wybuchnął w domu *Aiana*. (G.W.)

FRANCYA.

Paryż dnia 30 września.

Dnia 27 i 28 września, izba deputowanych, postanowiła oddać dawniejszych ministrów pod sąd, większością głosów: Xięcia *Polignac*, 244 przeciw 47; P. *Peyronnet* 232, przeciw 54; P. *Chante-laube*, 222 głosów, przeciw 75; P. *Guernon-Ranville*, 215 głosów przeciw 74; P. *Haussez*, 213 głosów przeciw 66; P. *Capelle*, 202 głosów przeciw 61; i P. *Montbel*, 187 głosów przeciw 69.

— Na posiedzeniu Izby Parów, d. 27, minister oświecenia publicznego uwiadomił, że wydawcy gazet: *Quotidienne* i *Gazette de France*, będą sądzeni, za umieszczenie listu Hrabiego *Kergolay*, który powstał przeciw prawom do panowania *Ludwika Filipa I*, i zapowiada powrót Xięcia *Bordeaux* do Francyi. (J.d.S.P.)

ANGLIA.

Londyn dnia 2 października.

Xiążę *Carolath* miał wczoraj naradę z Xięciem *Wellingtonem* w wydziale skarbowym, gdzie także był Poseł *Niderlandzki*, który również naradzał się z Hr. *Aberdeenem* w wydziale spraw zagranicznych. Poseł *Hiszpański* odwiedził wczoraj Hr. *Aberdeen*, w wydziale spraw zagranicznych.

Pan *Huskisson*, końając wynurzył jeszcze nadzieję, iż naród odda sprawiedliwość publicznemu jego charakterowi, i nie zawiódł się na tém. Napięknieszym jego pomnikiem jest okazanie uczuć podczas pogrzebu ze strony miasta *Liverpool*, które bez zaprzeczenia zostało w pierwszym rzędzie między miastami handlowemi Wielkiej Brytanii. Cała ludność postępowała za jego ciałem, iako oycę i przyjaciela, i może nieco z przesadą rachowano, iż blisko 60,000 ludzi było obecnych na tym pogrzebie. Żaden nieślad i nieszczęśliwy przypadek nie przerwał tego tkliwego hołdu czi ostatniej, który oddano zasługom i szlachetnym usiłowaniom nieboszczyka. Smutek po zgonie *Huskissona* był w *Liverpool* czystszy, niż w *Londynie*. W stolicy polityka mieszała się z uczuciami żalu. Tam ubolewano nad śmiercią jego ze względu na utratę reprezentanta w Parlamencie, tu zaś miso na uwagę, iż był bliskim wycieczą do gabinetu, ile przez to utracił Xiążę *Wellington*, i czyli teraz stronnicy zmarłego, po zgonie swego naczelnika, mieć będą udział w administracyi.

— Dnia 3 —

Wczoraj po południu odprawiła się w wydziale spraw zagranicznych rada gabinetowa, na której się wszyscy Ministrowie obecni w tutejszej stolicy znajdowali.

— Dnia 5 —

Mniemają, iż Król Jmć przeznaczy dzień 9 listopada do znajdowania się na obiedzie w ratuszu tutejszym, iak jest zwyczaj po wyborze nowego Lorda Prezydenta miasta. Czynili to wszyscy Królowie Angielscy, od *Jakoba II* do *Jerzego III*. Przy ulicy *Cheaside*, prowadzącej do mieszkania Lorda Prezydenta miasta jest dom, przeznaczony, według dawnego postanowienia, do przyjęcia Monarchy. Należy już widocznie wiele okien w domach przy ulicach, które Król Jmć pojedzie do ratusza.

Kupcy angielscy upatrują powiększenie obrotu towarów swoich, ięśliby nastąpiło odłączenie Belgium od *Hollandyi*. (G.W.)